

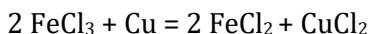
A HÁT LAP

A számunk hátlapján szereplő rézkarcot Ternák Ildikó, a hajdúdorogi Szent Bazil Oktatási Központ tanulója készítette. Kémia tanára dr. Pénzeli Péter, rajz tanára Monostory Viktória.

„A rézkarc középkori eredetű, sokszorosító grafikai eljárás. Hasonló a rézmetszethez, azonban itt véső helyett különböző vegyületek fémmel való reakciója mélyíti ki a kívánt vonalakat.

A karc elkészítéséhez vörösréz lemezt használtam, melyet finom csiszolópapírral tisztítottam meg. Ezután a lemez felületét vegyi anyagoknak ellenálló alapozóval vontam be, úgynevezett rézkarc kúp segítségével. A rajz tükröképét acéltűvel karcoltam az így elkészített felületbe, úgy, hogy a bekarcolt vonal mentén a vörösréz színe láthatóvá váljon, de a fémfelület ne sérüljön. A maratás megkezdése előtt a lemez hátlapját öntapadós fóliával vontam be, megvédve a marató folyadék hatásától. A maratást, a bekarcolt vonalak mélyítését FeCl_3 -oldattal végeztem, a lemezt maratótálban levő oldatba helyeztem úgy, hogy teljesen ellepje az oldat.

A maratás során a következő reakció játszódik le:

A reakciók eredményeként a bekarcolt helyeken a réz feloldódik, helyén apró árkok alakulnak ki.

A nyomtatás előtt alapos vizes mosás után oldószerral eltávolítottam a fedőréteget, majd egy rugalmas műanyag lemezzel rézkarcfestéket kentem a kimarotott felületre. Ezután a felesleget letöröltem, így csak a maratott barázdákban maradt meg a festék.

Az így elkészült nyomólemezt az acélhengeres prés asztalára helyeztem festékes részével fölfelé, ráhelyeztem a nedves rézkarc papírt, majd erre egy vastag filcet, ezután áttekertem rajta az acélhengert, a kimarotott barázdákban maradt festéket így vittem át a papírlapra. A nyomatot aztán megszárazítottam, így készült el a 200 éve született Irinyi János rézkarc portréja.”